

SÜG-Press

12. mai 2020

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 651

KOLMAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

- K 13.05.. Toimub e-õpe
4.–24.mai 6.–9. kl bioloogiavõistlus
"Siniroheline maa"
5.–25.mai "Looduse kilomeetrid"
- N 20.05 10.00–15.30 matemaatikavõistlus
"Känguru" (1.–4. kl)
- R 21.05 10.00–15.30 matemaatikavõistlus
"Känguru" (5.–12. kl)

TÄNU TEGIJAILE!

Merlin Vares ja Arti Allmägi – „SÜG vs KG
kilomeetrite mõõduvõtt“ ürituse
korraldamise eest.

TUNDEID ON MEILE KÕIGILE VAJA

Emade päev just oli ja kevad on käes.

Kuulake: <https://arhiiv.err.ee/vaata/aleksander-suumani-luule-aleksander-suumani-luule-01>

*Kaunist õiteaega ja tunnete tagasihoidmatust
soovides*

Kristi ja Viljar Aro

SÜG ja KG VÕTSID MÕÖTU LIIKUMIS- KILOMETRITE KOGUMISES

4.–10. mail toimus taas kahe suure omavaheline mõõduvõtt. Tavapärase pallimängude asemel võisteldi hoopis liikumiskilomeetrite kogumises, milles osalesid nii õpilased kui õpetajad koos kooli personaliga. Mõlemad koolid on liitunud Liikuma Kutsuva Kooli programmiga ja valmis seega pakkuma aktiivsemaid koolipäevi ka distantsõppel. Väljakutset suurendas veelgi Irena Singi välja pakutud idee teha ühiselt tiir peale maakerale.

Palusime aktiivsetel osalejatel jagada oma mõtteid liikumisest ja mõõduvõttust.

*Liikumine toob kaasa ka toredaid avastusi.
Ainar Õunpuu jäädvustas Haamse koolimaja.*

Jaanika Kask: "Kuna liigun tavaliselt iga päev ja oma harjumusi ning elurütmi muutma ei pidanud, siis ei tundunud see väljakutse keerulisena, lihtsalt pidi seda kuskile kirja panema hakkama. Tore oli aga hoopis see, et sellest said innustust minu pere lapsed, kes tänu väljakutsele hakkasid rohkem liikuma ja oma liikumist ka salvestama. Loodan, et liikumine saab ka nendel harjumuseks selliste toredate algatuste kaasabil. Nutiseadmete kasutamine teekonna pikkuse salvestamiseks meie peres raskusi ei valmista. Tore on oma kolleegidega koos ühistegevustes osaleda, olgu see siis kas või virtuaalselt. Ja muidugi lisab alati natuke hasarti juurde, kui kellegagi saab mõõtu võtta. Niisiis: Elagu meie SÜG ja on ülitore, et meil on, kellega mõõtu võtta. Juhhei, KG!"

Merike Kuldsaar: "Mina olen rattaga sõitnud juba 6–7 aastat. Tavaliselt teen trenni suvehommikuti. Nüüd aga pakkus kodus olemine võimaluse alustada trenniga oluliselt varem. Kuna sõidan nagunii, siis otsustasin liituda ka teie algatusega. Sõidan hommikuti, sest siis olen terviserajal sisuliselt üks, sõidu ajal on hea mõelda ja nautida ärkavat loodust. Rattaga sõidan sellepärast, et joosta mulle ei meeldi. Tehnilise poolega jäin hätta, seetõttu pole teile ka oma teekonnast tõendavat pilti saatnud. Tõend on olemas minu telefonis."

Sirje Paakspuu: "Üritus oli tore. Hea oli tegutseda ka oma kooli nimel ja väga meeldis, et iga päev Merlin leidis midagi ergutamiseks! Ma ei ole oma liikumist tegelikult kunagi fikseerinud, sest arvasin, et liigun vähe ja kõik peened vahen-

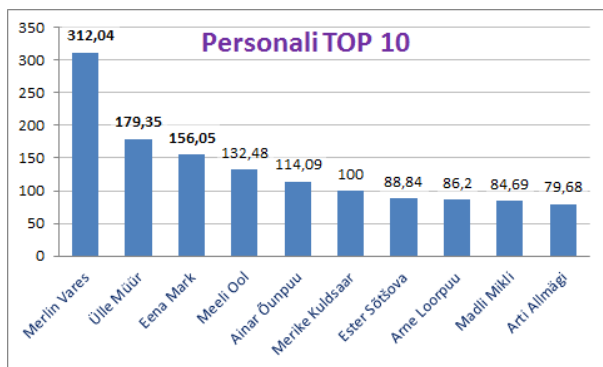

did on käe peal kandmiseks ning oma liikumise mõõtmiseks lõpetasid minu käe peal töö. Aga õnnestus mobiiliga, sest sidusin ta lihtsalt kotiga selga! Ekstra liikumisega ei tegele – need kilomeetrid kogunesid lihtsalt oma kodus tegutsedes. Saan öelda, et keskmiselt liigun ikka 10 km päevas ja seda on hea teada, sest kui tuttavad kogu aeg räägivad, kuidas nad liiguvad 10 000 sammu päevas ja et nad on nii tublid, siis võin täitsa rahulik olla – ma ei ole kehvem. Ja kuna koguti andmeid, siis üks hasart oli ka lõbus motivatsioon – muidu liigun ka, sest maal ei ole võimalik teisiti elada!

Ainar Õunpuu: “Eelmise nädala mõõduvõttust võtsin osa ilma suurema sunnita. Õhtuti käin igapäevaselt jalgrattaga sõitmas Kesk-Saaremaa maakodus, kui ilm lubab. Seega miks mitte need ka ära fikseerida. Liikumine aitab distantsõppe ja ülikoolitööde kõrvalt mõtteid tööst eemale saada. Samas tuli rattaga sõites nii mõnigi hea mõte. Hea, kui see koju jõudes ikka meeles oli.

Viljar Aro: ”Asi see jalutada, aga jalgrattaga vist tegin endale kohe esimesel päeval liiga. Taolisi asju tasub korrata, saan kindlasti targa. Elu suurim läbisõit ühes päevas on olnud umbes 175 koos oma õpilastega, aga see oli ka kogu päeva tulemus koos igasugu vaatamisväärsustega tutvumisega. Praegu ei saa kahjuks selliseid pikki päevi võtta – aiatööd vajavad tegemist. Oleks nädal või kaks hiljem olnud...

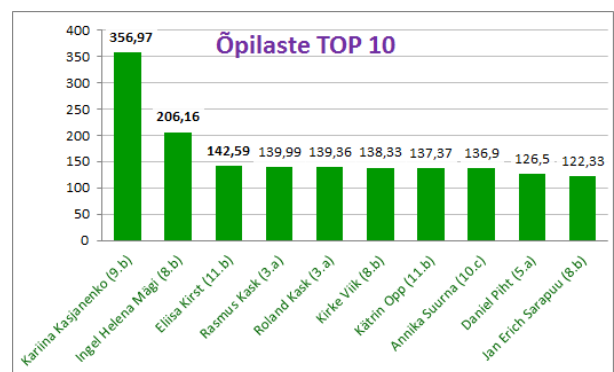
Ja ka õpilased avaldasid arvamust:

Yese Truu (2.d): ”Mulle on alati meeldinud teha erinevat sporti. Kuna spordisaalid on kinni, siis saamegi kodus isaga koos mõelda huvitavaid kehalisi treeninguid. Kahe kooli vaheline võistlus meeldib mulle väga, sest see paneb mind veelgi rohkem pingutama. Ootan huviga selle võistluse lõppu ja seda aega, kui saab spordisaalis sõpradega trenni teha ja võistelda.”

Aleksandra Männik (12.a): ”Minu meelest oli tegemist ääretult toredate mõõduvõttudega. Kui muidu unustas suures kodus istumise tuhinas väljas liikumine vahel täiesti ära, siis viimasel nädalal oli päevase "to do" listi esiridades alati mõni koht jalutuskäigule või rattasõidule brooneeritud. Kohati läks suur kilomeetrite kogumise tuhin nii suureks, et leidsin end juba hommikul kuuest kergliiklusteelt kilomeetreid kogumas. Eriti vahva oli see, et ürituse eesmärk ei olnud ainult vastaskooli ületrumpamine, vaid oli ka suurem ühine eesmärk – maakerale üheskoos tiir peale.”

Kätlin Ardel (12.b): ”Väga tore, et isegi eriolukorra ajal leitakse võimalus, et lisaks virtuaalsetele koolitundidele saaks ka naaberkooliga võistlusjoonele sättida. Selline üritus näitas, et isegi kui oleme üksteisest kaugemal kui tavaliselt, on võimalik ühtsustunnet hoida ning ka meeskonnatööd teha. Jooksime kõik ju ühise eesmärgi nimel, et oma kilomeetritega maakerale ring peale teha või siis lihtsalt selleks, et mitte kaotajaks jääda. Päev sai ka loomulikult motiveerivalt alustatud, sest ilmusid eelmise päeva tulemused ning kohe tuli ka tahtmine pikem ring teha.“

Ingel Helena Mägi (8.b): ”Võistlus meeldis väga. Iga päev pidi rohkem pingutama, et maakerale tiir peale teha ja mitte KG-le alla jääda. Kindlasti tegin rohkem trenni ja tänu sellele võistlusele sai avastatud palju rohkem uusi kohti ja teid. Loodan, et selliseid võistlusi tuleb veel.”

Liikuma Kutsuvate Koolide võrgustiku eesmärk on tuletada meelde, et liikumine on rohkem kui sport ja hea meel on näha, et see tuli välja ka osalejate vastustest. Rohke osavõtt mõlemas koolis näitas selgelt, et suur osa meie õpilastest ja töötajatest on juba igapäevaselt aktiivsed, aga lisaks haaravad kinni võimalusest panustada ühise eesmärgi nimel. Eriolukorda arvestades kõik eraldi, aga ikkagi koos!

Kokku liiguti tervise heaks 25 720 km!

Saaremaa Ühisgümnaasium

Õpilased – 7920,11 km (10,7 km õpilase kohta)

Personal – 2410,86 km (18,9 km töötaja kohta)

Kuressaare Gümnaasium

Õpilased – 13 152,57 km*

Õpetajad – 2236,46 km*

*Loo avaldamise ajaks ei olnud KG andmed ühe õpilase/töötaja kohta kahjuks saabunud.

Klass	Osalejate arv	Sisestuste arv	Kokku km
1.a	10	29	197,7
1.b	3	3	25,5
1.c	1	4	7,2
1.d	2	7	61,7
2.a	7	20	222,6
2.b	2	10	99,0
2.d	19	46	252,6
3.a	17	62	673,8
3.b	2	5	51,0
3.c	1	1	5,0
3.d	7	14	125,3
4.a	2	12	101,0
4.b	2	2	12,3
4.c	1	1	6,6
4.d	2	7	37,3
5.a	5	20	151,4
5.b	8	12	90,8
6.a	5	8	77,6
6.b	4	11	106,3
6.c	1	1	31,4
6.e	1	1	5,5
7.a	6	17	192,9
7.b	14	32	255,2
7.e	1	6	75,2
8.a	5	13	66,7
8.b	14	44	776,1
8.e	1	3	17,8
9.a	10	34	342,1
9.b	5	28	501,9
9.c	1	1	7,6
10.a	6	19	254,6
10.b	7	33	300,4
10.c	15	53	619,8
11.a	4	10	87,1
11.b	11	47	619,2
11.c	11	30	411,7
12.a	7	24	283,6
12.b	10	33	484,5
12.c	8	32	275,5

Merlin Vares, Arti Allmägi

KESKKONNAALASTE UURIMIS-TÖÖDE KONKURSS

Meie õpilased saavad oma uurimistöid tavaliselt kahele konkursile: õpilaste teadustööde konkursile ja keskkonnaalaste uurimistöode konkursile. Kuigi uurimistööd on samad, on lõppvooru jõudnud õpilastel neis oma töö esitlemiseks erinevad viisid. Teadustööde konkursi teises voorus on vaja teha poster ja selle kaudu oma tööd tutvustada žüriile. Postri kujundus, sisu ja selle tutvustamine kolmele kompetentsele žüriiliikmele on üheks hindamise osaks. Sel aastal tehti need tulemused teatavaks juba aprillis ja seda vaid uurimistöode põhjal. Teadusfestival kui selle konkursi lõppvoor jäi ära.

Keskkonnaalaste uurimistöode konkursile saab saata vaid neid töid, mis on otseselt seotud keskkonnaga ja esitlemiseks kasutatakse PowerPoint esitlust. Tänavu kvalifitseerus sellele konkursile 45 uurimust. Meie saatsime konkursile kokku 7 uurimistööd, edasi kutsuti vaid põhikooli kõik 4 uurimust. Kokku kutsuti põhikooli lõppvooru 11 uurimistööd. Alates 2009. aastast korraldab konkursi Tartu Keskkonnahariduse Keskus koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga.

Lõppvoor toimus sel aastal videosilla vahendusel. See oli katsumuseks nii õpilastele kui ka juhendajatele. Kui aga olime esitluse mitmeid kordi Zoom'is läbi teinud, siis hakkas ka enese-kindlus tulema.

Järgnevalt meie kooli õpilaste ja teiste tublide saarlaste tulemused:

5.–7. klassi arvestuses

I koht Kristin Poopuu (7.b klass): „Kobras (*Castor fiber*): bioloogia, levik, tema kasulikkus ning kahjulikkus looduses ja inimese elus ning kopra arvukuse muutustest Saare maakonnas“.

II koht Juhan Tuulik (Lümanda Põhikool): „Taimekoosluste muutumine kinnikasvanud puisniidul“.

III koht Maria Merelaid (7.a klass) ja **Hanna Ellermäe** (Aste Põhikool): „Erikaelsed nurmenukud Saare maakonnas“.

8.–9. klassi arvestuses

I koht Kirke Medri ja Karmen Ehanurm (mõlemad 9.b): „Plast: 20. sajandi üks tähtsamatest ja arvatavasti vihatumatest leiutistest. Elu võimalikkusest plastpakenditeta“.

II koht Merit Matt (9.b): „Kliimakatastroof: selle olemus ja teadlikkus Saaremaa Ühisgümnaasiumi 8.-9. klasside õpilaste hulgas“.

Tartu loodusmaja pressiteatest saame lugeda, et žürii otsustas tunnustada eripreemiaga Saaremaa Ühisgümnaasiumi õpilasi kõrgetasemeliste keskkonnaalaste uurimistöde koostamise eest.

Lähemalt on võimalik kõigi lõppvooru jõudnute tööde teemade ja kohtadega tutvuda aadressil:

<https://www.tartuloodusmaja.ee/uritused/selgusid-opilaste-keskkonnaalaste-uurimistoode-konkursi-voitjad/>

Peatselt peaks samale lehele jõudma ka videosalvestused ettekannetest.

Veel selgus, et sel aastal valiti esmakordselt välja üks kool, kellest tehakse nii öelda reklaamvideo "Miks on äge keskkonnaalaseid uurimusi teha". Selleks osutus meie kool.

Olen väga tänulik abistajatele: aitäh õp Ülle Soomile Aste Põhikoolist, kellega koos juhendasime nurmenukkude tööd, ning Cathrin Benita Poopuule (10.c), kes oli väga asjalik ja tubli oma õe Kristini juhendamisel. Samuti aitäh Kirke Medrile, kes võttis enda ülesandeks meid Zoomis kokku kutsuda.

Aitäh kõigile uurimistöe tegijatele! Olite super-tublid ja ehk leiame veel, mida koos uurida.

Inge Vahter, juhendaja

OMALOOMINGU LEIUNURK

4.B klassi ühe tähe lood

Lõbus laps Liisa

Lõbus Liisa lendas lennukiga Londonisse. Lillas lennukis laulsid lasteaiälapsed: „Lenda, lenda lepalind.” Laura liigutas lõõtspilli, Liisa lisas laulule liigutusi. Lastel läks lustakas lend lauldes ludinal. Londonis lustis Liisa lähedas lõbustuspargis. Libises lustisõitu liumäest, lunastas loosirattalt lutsukommi. Lõbusalt liueldes lehvitas lastele liuväljalt. Lõpuks losutas Liisa linale Limpa limpsi luristama. Lõbus Liisa laulis lustakat laulu „Linnukesest”. Liisa lõbus päev lõppes leelotades.

Loore Birkenfeldt

Kinoskäik

Koolivaheaja kolmapäeval käisin koos klassikaaslase Kertuga kinos. Kinos käis komöödia „Kärbes Kalle”. Kogu kino kestel krõbistasime kahepeale kopsaka kotitäie kartulikrõpse. Kino kestis kella kuueni. Koduteel kohtasime kooliõe Kristeli karvast koera Kustit, kes klähvis kõvasti. Kaubamaja kõrval kohtusime ka koolivenna Kareliga, kellelt küsisime: „Kuidas käsi käib?” Kodus kõnelesin kõigile kodusolijatele kinost. Kõik kuulasid kõrvad kikkis, ka kaheaastane kirju kass Kaspar.

Merit Soe

Kurb kohtumine

Kord keksis karu Karl kass Kriimuga kohvikus. Kohvikust kekseldi kuusikusse. Kuusikus kaevas konti koer Kusti. Koos kepseldi kapsa-aeda. Kapsaaias kohtuti kapsaussiga. Kapsauss krõmpsutas kapsaaias kapsast. Koos kepseldi kooli, kus keelati kohtumine. Kõik konutasid kodus karantiinis.

Mirell Õiemets

Karantiin

Kevad kohe käes. Koolijütsid käisid kõik koos koolis. Kole koroona kargas kohale. Kodusaar karantiinis. Kinni koolid, kinod, kaubanduskeskused kogu kodumaal, ka kaugemal. Koolijütsid kohanesid kodukoolis. Kogu kamp koduõppel: kehalises, kunstis ka. Kaoks koroona kärmelt, kutsuks kamraadid kohe külla. Koos korraldaks korvpalli karikavõistluse. Kaasaelajateks kõigi kodused. Kahjuks karantiin kestab.

Arthur Patrick Säask

